

Malmö kommun

Allmän beskrivning

Malmö kommun består till större delen av odlingslandskap och tätort men har tack vare kusten och havet flera områden med höga naturvärden. Topografin är flack till svagt böljande och flera tidigare gruskullar har försvunnit genom grustäkter. Kusten norr om Lernacken samt Klagshamnssudden består av omfattande utfyllnadsmassor i havet. Söder om Lernacken finns fortfarande omfattande strandängar som fortsätter in i Vellinge kommun. Ute i Öresund finns grunda havsområden med stor betydelse för det marina livet och rastande och övervintrande fåglar samt havslevande däggdjur. Särskilt betydelsefulla är ålgräsängarna och musselbankarna. Den så kallade Limhamnströskeln utgör en tydlig gräns mellan det saltare vattnet i Kattegatt och det sötare i Östersjön. Omfattande båttrafik, flygtrafik från Kastrup, ljusföroreningar samt utsläpp från tätorter och industrier påverkar naturmiljön negativt. Jorden är kalk- och näringsrik vilket resulterat i omfattande åkerbruk. Berggrunden består av kalksten och ligger på några meters till tiotals meters djup. Vid Kvarnby och Klagshamn har kritfyndigheterna brutits och det finns flera dammar och sjöar i dagbrotten där kalkrikt material ligger på stränderna. Små rester av ängs- och betesmarker finns i östra delen på gränsen mot Svedala kommun. Äldre gårdsmiljöer, parker och naturmiljöer som har integrerats i stadens grönstruktur hyser biologiska värden som främst är av kommunal och lokal betydelse. Det enda större vattendraget i Malmö kommun är Sege å, som rinner i delar av kommungränserna mot Svedala, Staffanstorps och Burlövs kommuner (se dessa kommuner för mer information) och vidare ut i havet söder om Spillepengen.

Biologiskt särskilt värdefulla områden

Klass 1

MAL001 Bunkeflo strandängar

MAL002 Klagshamnssudden

MAL003 Foteviken norr

MAL004 Limhamns kalkbrott

Klass 2

MAL005 Segeådalen

MAL006 Käglinge strövområde

MAL007 Käglinge hästbacke

MAL008 Lernacken

MAL009 Husie mosse

MAL010 Öresund

MAL001 Bunkeflo strandängar (klass 1)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Strandängar och grunda havsområden med höga biotop- och artvärden. Storleken på området och kopplingen till det sammanhängande kustområdet söder om Malmö motiverar klass 1 i den biologiska bedömningen trots att delar av området är ohävdad. Området hade klass 1 även i naturvårdsprogrammet 1997.

Beskrivning

Kusten söder om Lernacken utgör den sista resten av de forna strandängsområden som förr breddade ut sig längs Öresundskusten söder om Malmö. De biologiska värdena är höga och landskapskaraktären med ett flackt, öppet kustområde är estetiskt tilltalande. Strandängarna har lång hävdkontinuitet där betade gräsmarker avbryts av skonor (bräckvattenfyllda hålor) och saltvattenrännor som skapar variation. Närmast havet finns breda bälten med havssäv, bladvass och blåsäv. Fågellivet är rikt med både häckande och rastande arter. I havet finns grunda bottnar med hög täckningsgrad av marina kärlväxter som nate, nating och ålgräs. Delar av strandängarna har varit uppodlade och det saknas på flera ställen beteshävd ända ned till havet. Stora delar av de tidigare strandängarna bebyggdes under 1960- och 1970-talen.

Biotopvärden

Omfattande strandängar med lång hävdkontinuitet samt grunda havsområden med ålgräs- och nate-/natingångar.

Artvärden

Området är framför allt uppmärksammat för en rik fågelfauna och en artrik kärlväxtflora men här finns fler artgrupper bland naturvårdsarterna som är rapporterade. Totalt har ett 30-tal rödlistade arter påträffats i området sedan 1990. Bland dessa kan nämnas de hotade arterna dansk iris (VU), smal käringtand (VU), ormax (VU) och engelsk skörbjuggört (VU) på strandängarna. Flera intressanta fjärilsarter har rapporterats i området, däribland vitt stråfly (EN) och kungsljuskapuschongfly (EN). Vitt stråfly upptäcktes för första gången i Sverige just på Bunkeflo strandängar (på 60-talet) och Bunkeflo-Klagshamn utgör kärnområde för arten i landet. Bland de mindre vanliga fåglarna finns uppgifter om häckning för roskarl (EN), småtärna (NT), skrântärna (NT) och svarthakad buskskvätta (NT). På strandängarna finns fortfarande en population grönläckig padda (VU). I havet förekommer bland annat ål (CR), ålgräs (VU), plattfisk, kantnålsfiskar, torsk (VU) och smörbultsfiskar.

Ekologiska samband

Området ingår i ett större strandängsbälte längs kusten från Lernacken ner till Falsterbohalvön och utgörs till stor del av värdekärnor för gräsmark, samt stödhabitat till dessa i GI:s planeringsunderlag. Flera vattendrag mynnar i havet inom området. Klagshamnsudden utgör dock en barriär för många arter. Viktiga uppväxt-, levnads- och födosökmiljöer för marina arter i Öresund. Ingår i värdestrakt för ädellövträd i öppna landskap och har små värdekärnor av ädellövskog.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt hävd utan negativa ingrepp i form av dikning, byggnationer, gödsling, giftspridning och nedskräpning. Under häckningstid är strandängarna och de grunda havsområdena känsliga för störning. De hävdade strandängarna borde utökas genom restaurering av igenväxningsmarker. Ingen negativ påverkan på bottenmiljöerna eller vattenkvaliteten i havet. Spridningssamband med Lernacken, Limhamns kalkbrott, Klagshamsudden och Foteviken är viktiga för områdets artvärden.

Status

- Hela området ingår i Bunkeflo strandängar naturreservat (2007).
- Hela området är av riksintresse för naturvården Måkläppen-Limhamnströskeln (2000).
- Utvidgat strandskydd längs kusten (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Green, M. 2016. Inventering av strandängsfåglar. Sammanställning av resultat för västra Skåne och Vombsänkan 2012. Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Skåne. 2021. Naturreservat Bunkeflo strandängar. Länsstyrelsen Skåne hemsida.

- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur.
- Malmö kommun. 2012. Naturvårdsplan för Malmö stad.
- Malmö kommun. 2007. Beslut om bildande av naturreservatet Bunkeflo strandängar.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Wirén, M. 2006. Grönfläckig padda *Bufo viridis* i Sverige. Utvärdering av utförda artbevarande åtgärder (1994–2005), förslag om framtida åtgärder samt artens tidigare och nuvarande förekomst. Rapport till Länsstyrelsen Skåne och Naturvårdsverket.

MAL002 Klagshamnsudden (klass 1)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Klagshamnsudden är uppbyggd av kalkstensrester från kalkbrytning som skapar unika förutsättningar för en kalkgynnad flora och fauna som annars bara finns naturligt på Öland och Gotland. Det stora antalet rödlistade arter bidrar till den höga klassningen. Även i bedömningen 1997 gavs klass 1.

Beskrivning

Klagshamnsudden har uppkommit genom utfyllnader kring den pir och djuphamn som anlades i slutet på 1800-talet i samband med kalkbrytning och cementtillverkning i Klagshamn. Ytterst på udden finns idag en småbåtshamn för omkring 300 båtar. Områdets kultur- och industrihistoria avspeglas i de byggnader, ruiner och marklämningar som finns på udden, bland annat i den restaurerade kalkugnen, som är en av de få bevarade i Skåne. Kalk bröts i Lilla och Stora Kalkbrottet, vilka nu båda är vattenfyllda. I Stora Kalkbrottet är vattnets kemiska

saltsammansättning speciell. På udden finns en mycket mångformig naturmiljö med laguner och dammar och kalkfuktängar, torra kalkängar och mindre ytor öppna kalkstensfält. Busk- och trädvegetationen etablerar sig succesivt i området och utan röjningar eller någon form av hävd växer området igen. De botaniska värdena är mycket höga och artrikedomen och artsammansättning torde sakna motsvarighet i landet. I kalkkärr och på kalkfuktängar har rapporterats arter som orkidéer, krissla, tovsippa, östkustarv, luddstarr, busktörne, rosettjungfrulin, vårkällört, hårnarv och vippstarr. Fågellivet är rikt på hela udden, speciellt i anslutning till de dammar och våtmarker som finns. Kalkbrottssjön är av nationell betydelse som rastlokal för vigg och hyser också bland annat häckande gråhakedopping. Djurlivet i övrigt är intressant på hela halvön och anmärkningsvärt med förekomst av bland annat grönläckig padda (VU). Även ur entomologisk synpunkt är den rik och många sällsynta fjärilsarter som t.ex. vitt stråfly som här har en av sina två-tre lokaler i landet.

Biotopvärden

Utfyllnad av kalkstensmassor som har gett upphov till en rik kalkängsflora med öppna gräsmarker, buskmarker, skogsdungar och våtmarker.

Artvärden

Framför allt är det arter som gynnas av de utfyllda kalkmassorna som är sällsynta nationellt. Totalt har ett 100-tal rödlistade arter påträffats under 2000-talet vilket är extremt högt för en så begränsad yta. Bland rödlistade kärlväxter återfinns arter som månlåsbräken (NT) och taggkörvel (VU). På utfyllnadsområdena finns också uppgifter om många ovanliga kärlväxter som hedblomster (VU), knölvial, (VU), åkersyska (VU), smal käringtand (VU) och spjutsporre (EN). Även moss- och lavfloran är artrik på det kalkrika underlaget med bland annat heltuss (VU), fläderlundlav (VU) och kransgelélav (VU). Några mindre vanliga svampar som almdyna (VU), kalkvaxskivling (NT) och stjälnösvamp (NT) har också påträffats i området. I området har också flera sällsynta fjärilsarter noterats. Utöver vitt stråfly (EN) finns här även bl.a. mjölfly (EN) och rotstreckat stråfly (VU) som endast förekommer på ett par-tre lokaler i landet.

Ekologiska samband

Många värmeälskande arter trivs på de magra kalkmarkerna och närheten till det stora Kalkbrottet i Limhamn är viktigt för utbyte av arter och metapopulationer. Många arter når Sverige från Danmark via Klagshamnssudden, bland annat fjärilar och andra flygande insekter. Området ingår i värdestrakt för gräsmark och ädellövträd i öppna landskap i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Många av artvärdena är knutna till de öppna och halvöppna kalkmarkerna och riskerar att minska med ökad igenväxning. Återkommande röjningar och någon form av hävd behövs för att bibehålla artmångfalden men hänsyn behöver tas för rörsvingel som är värdväxt för vitt stråfly. Någon form av markstörning är positivt för en del av arterna.

Status

- Nästan hela området ingår i Klagshamnssudden naturreservat (2019).

- Liten del av området ingår i Natura 2000-område Falsterbo-Foteviken SE0430002 (1996).
- Hela området är av riksintresse för naturvården Måkläppen-Limhamnströskeln (2000).
- Utvidgat strandskydd längs kusten (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Axén, P. 2015. Florainventering på Klagshamnsudden 2015.
- Calluna AB. SWECO. 2012. Stora kalkbrottet, Klagshamn, förstudie.
- Cronberg, G. 1991. Stora Lilla kalkbrottet i Klagshamn – en kunskapssammanställning. Ekologiska Institutionen, Lunds universitet.
- Hanson, S-Å. 2014. Inventering av svamp på Klagshamns udde hösten 2014. Ramlösa Naturkonsult.
- Högmo, O. 2015. Bin, myror och andra insekter på Klagshamnsudden, Malmö.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Falsterbo-Foteviken SE0430002.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur.
- Malmö kommun. 1988. Landskapsplan för Klagshamns rekreationsområde.
- Malmö kommun. 2012. Naturvårdsplan för Malmö stad.
- Malmö kommun. 2019. Beslut om bildande av naturreservatet Klagshamnsudden.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Rydlöv, J. 2016. Inventeringsrapport från Klagshamnsudden.
- Wirén, M. 2006. Grönfläckig padda *Bufo viridis* i Sverige. Utvärdering av utförda artbevarande åtgärder (1994–2005), förslag om framtida åtgärder samt artens tidigare och nuvarande förekomst. Rapport till Länsstyrelsen Skåne och Naturvårdsverket.

MAL003 Foteviken norr (klass 1)

Foto: Björn Olsson/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Området är en del av Öresundskustens största bevarade strandängsområde med unika förutsättningar för flora och fauna. Grunda havsområden utanför stranden är viktiga för det marina livet och ger förutsättningar för rastande och häckande fåglar. Området är av internationell betydelse för fågellivet.

Beskrivning

Ett öppet odlingslandskap som närmast kusten utgörs av betade strandängar och vassområden. Gessiebäcken rinner i öst-västlig riktning utmed kommungränsen mot Vellinge för att mynna i Öresund. Vassområdena avgränsas in mot land av en i terrängen tydligt markerad låg vall, som ursprungligen byggts upp av grästorv och bandtång, men som därefter också pålagrats av sand och grus från havet i samband med stormar. Närmast havet är de av marsktyp men inåt land tämligen torra och sällan påverkade av högvatten i havet. En del av de grunda havsområdena och landstrandens lägre delar är övervuxna med bladvass, blåsäv och havssäv längs de sträckor där bete inte förekommer ända ned i vattnet. I havet förekommer nate-/ natingångar, ålgräsängar samt kransalgen *Chara baltica*. Området är tydligt påverkat av övergödning. Viktigt uppväxtområde för fisk och sjöfågel samt en viktig övervintringslokal för fåglar. I området ingår den lilla holmen Dynan som är av stor betydelse för fågellivet.

Biotopvärden

Omfattande strandängar med lång hävdkontinuitet samt grunda havsområden med bland annat ålgräsängar och vassområden i strandområden.

Artvärden

Den norra delen av strandängsområdet som ligger i Malmö kommun har precis som på övriga delar i Vellinge kommun ett mycket rikt växt- och djurliv med många rödlistade arter. Under 2000-talet har ett 20-tal rödlistade arter påträffats på Malmödelen. Mindre vanliga arter i kärlväxtfloran är saltmålla (VU), åkermadd (VU), smal käringtand (VU), dikesskräppa (EN) och ormax (VU). I fågelfaunan utmärker sig den sydliga kärrensnaipan (CR) med en av sin sista häcklokaler i landet. Bland groddjuren finns uppgifter om bland annat gröNFLäckig padda (VU) och strandpadda (NT). Insektsfaunan är artrik med bland annat bredbandad bastardsvärmare (NT) och vitt stråfly (EN) påträffats i området.

Ekologiska samband

Skånes största kuststrandängar ingår i ett sammanhängande strandängsområde mellan Lernacken och Falsterbohalvön. Området utgörs till stor del av värdekärnor för gräsmark, samt stödhabitat till dessa i GI:s planeringsunderlag. Havsområdet hänger samman med omfattande grunda havsområden i Öresund. Området är en mycket viktig rast- och övervintringsplats för flyttfåglar. Flera mindre vattendrag mynnar ut i havet.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd och begränsad störning från besökare och båttrafik. Ingen negativ påverkan från föroreningar. Predatorkontroll för att gynna vissa fågelarter. Ingen igenväxning eller försämring av grodvattnen. Inga ytterligare exploateringar i havsområdet.

Status

- Hela området ingår i Foteviksområdets naturreservat (2011).
- Stora delar ingår i Natura 2000-område Tygelsjö-Gessie SE0430149 (2004).
- Stora delar ingår i Natura 2000-område Falsterbo-Foteviken SE0430002 (1996).
- Stora delar ingår i HELCOM Falsterbo Peninsula with Måkläppen.
- Stora delar ingår i Ramsarområdet Falsterbo-Foteviken (1974).
- Hela området är av riksintresse för naturvården Måkläppen-Limhamnströskeln (2000).
- Utvidgat strandskydd längs kusten (upp till 300 meter).
- Delar av området är fågelskyddsområde.

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Skåne. 2011. Beslut om bildande av naturreservatet Foteviksområdet.
- Länsstyrelsen Skåne. 2011. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Foteviksområdet.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Falsterbo-Foteviken SE0430002.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Tygelsjön-Gessie SE0430149.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur.

- Malmö kommun. 2012. Naturvårdsplan för Malmö stad.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Ramsar. 2018. Ramsar informationsblad för Sverige, Falsterbo-Foteviken.

MAL004 Limhamns kalkbrott (klass 1)

Foto: Maria Sandell/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Unika kalkklippsmiljöer och exponerade kalkmarker med grunda vattensamlingar som tillsammans huser kalkmiljöer som annars bara påträffas på Öland och Gotland. Ett stort antal rödlistade arter motiverar klassningen.

Beskrivning

Det stora kalkbrottet i Limhamn är cirka 90 hektar stort och skapades under perioden 1866 till 1994 genom brytning av kalksten. Brottet är 70 meter djupt och botten ligger 58 meter under havsytan. För att brottet inte skall vattenfyllas pumpas vattnet ut. Kanterna på brottet består av plataer, så kallade pallar, i tre nivåer med 20 meter lodräta väggar som delvis har eroderat till rasbranter. Närheten till kusten gör att inflödet av vatten är bräckt och skapar olika salthalt i dammarna på botten av brottet. Vattnet i dammarna har ett högt pH-värde vilket skapar unika förutsättningar för växt- och djurlivet. Klimatet nere i kalkbrottet skiljer sig från omgivningarna både vad det gäller temperatur och fuktighet. Omfattande kalkstäppsområden har skapats i kalkbrottet med utspridd buskvegetation av främst svartvide och vårtbjörk. Omfattande vassvegetation har etablerat sig i den större vattensamlingen. Kalkbrottet är främst känt för landets mest livskraftiga population av grönfläckig padda men här finns även många andra sällsynta arter. Under senare år har berggubv häckat i kalkbrottet. Andra fågelarter i kalkbrottet är

skägemes, svart rödstjärt och buskskvätta och regelbundet ses pilgrimsfalk och tillfälligt hörs rördrom.

Biotopvärden

Blottlagda kalkytor och ruderatmark som gett upphov till en rik flora och fauna samt en stor mängd småvatten med varierande salthalt som hyser Sveriges största population av grönfläckig padda.

Artvärden

Totalt har ett 50-tal rödlistade arter påträffats under 2000-talet. På kalkstämpan förekommer bland annat den av EU prioriterade kalkkrassing (LC), daggvide (VU) och den akut hotade kritsugan (CR) som är introducerad. De sällsynta mossarterna smal toffelmossa (VU), körsbärsbryum (NT), klottuss (VU) och spetslansmossa (DD) har också påträffats här. Flera sällsynta svampar finns i området, bland annat flera som här har sin enda kända förekomst i landet. Sällsynta insekter är bland annat sexfläckig bastardsvärmare (NT), rostsmalbi (EN) och källkvicklöpare (NT).

Ekologiska samband

Närheten till Lernacken med liknande markförhållanden ger utbyte av kalkgynnade arter.

Förutsättningar för bevarande

Naturvärdena är beroende av fortsatt pumpande av vatten för att kalkbrottet inte skall vattenfyllas. Etableringen av vegetation går långsamt men på sikt behöver troligen området röjas och skötas för att bevara sina värden. För att området ska behålla sina värden krävs fortsatt bekämpning av igenväxningsvegetation, huvudsakligen havtorn som har brett ut sig kraftigt på senare år, och på sikt återkommande röjningar av bl.a. björk och viden. Störning från friluftsliv och ljusföroreningar behöver begränsas.

Status

- Nästan hela området ingår i naturreservatet Limhamns kalkbrott (2011).
- Nästan hela området ingår i Natura 2000-område Limhamns kalkbrott SE0430157 (2004).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- ECOCOM. 2012. Inventering av fladdermöss i Limhamns kalkbrott i Malmö kommun 2010–2011. Rapport.
- Gyllin, M. 2010. Limhamns kalkbrott, översiktlig inventering av kärlväxtfloran. Rapport.
- Länsstyrelsen Skåne. 2016. Bevarandeplan för Natura 2000-området Limhamns kalkbrott SE0430157.
- Malmö kommun. 2010. Beslut om bildande av naturreservatet Limhamns kalkbrott.
- Malmö kommun. 2010. Skötselplan för naturreservatet Limhamns kalkbrott.
- Malmö kommun. 2012. Naturvårdsplan för Malmö stad.

- Molander, M. 2009. Inventering av skalbaggsfaunan i Limhamns kalkbrott 2008.
- Molander, M. 2010. Inventering av solitära bin och steklar i Limhamns kalkbrott 2009. Rapport, under bearbetning.
- Sandsten, H och Stehn, A. 2009. Undersökning av vattenväxter och plankton i Limhamns kalkbrott 2009. Rapport Calluna.
- von Proschwitz, T. 2002. Landlevande mollusker i Limhamns kalkbrott, Malmö stad, Skåne län. Göteborgs naturhistoriska museum.
- Wirén, M. 2006. Limhamns kalkbrott samt Hammars bäck och Barnviken – Vatten. Rapport Gatukontoret i Malmö.
- Wirén, M. 2009. Grönfläckig padda, *Bufo viridis variabilis*, i Limhamns kalkbrott 2003–2007. Rapport Länsstyrelsen Skåne.
- Referenser i Wirén, M. 2006. Limhamns kalkbrott Geologi & Fossil. Rapport Gatukontoret i Malmö.

MAL005 Segeådalen (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Kalkkärr och kalkfuktängar som är mycket sällsynta i sydvästra Skåne. Unik ängs- och betesmarksflora med flera sällsynta arter. I det regionala naturvårdsprogrammet 1997 gavs området klass 1 men på grund av negativ påverkan på rikkärret och områdets begränsade storlek är bedömningen nu klass 2.

Beskrivning

Sege å slingrar sig i en ganska markant dalgång mellan Toarp och Skabersjö slott. På de branta sluttningarna har marken aldrig odlats upp och en artrik ängs- och betesflora har kunnat bevaras. I nedre sluttningen ligger ett rikkärr med omgivande kalkfuktängar med mycket rik flora. Här har bland annat påträffats tätört, smörbollor, kärrsälting, ängsnycklar, majnycklar, jungfru Marie nycklar, slätterblomma och näbbstarr. En damm har anlagts vid bäcken intill kärret vilket tyvärr har minskat kärrets omfattning markant. Huvuddelen av dalgången ligger i Svedala kommun men de högsta botaniska värdena finns i Malmö kommun.

Biotopvärden

Extremrikkärr och torrängar med lång hävdkontinuitet.

Artvärden

Området har en rad naturvårdsarter främst bland kärlväxter och insekter knutna till hävdade gräsmarker och rikkärr. Totalt har ett 60-tal rödlistade arter noterats sedan 1990. Bland kärlväxterna kan nämnas plattsäv (VU), dvärgjohannesört (EN) (senast noterad 2016), kärrjohannesört (NT), småvänderot (VU) och slättergubbe (VU).

Ekologiska samband

Längs Sege å finns flera artrika gräsmarker och spridningsmöjligheter däremellan. I detta delområde är en liten del värdekärna för gräsmark och resterande gräsmark stödhabitat i GI:s planeringsunderlag. I övrigt finns få artrika gräsmarker i det uppodlade landskapet. Sege å är en limnisk spridningslänk.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt hävd och ingen påverkan på hydrologin eller tillförsel av gödning.

Status

- Strandskyddsområde längs Sege å (upp till 100 meter).
- Området är av riksintresse för naturvården Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H och Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur.
- Malmö kommun. 2012. Naturvårdsplan för Malmö stad.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.

MAL006 Käglinge strövområde (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Ett tidigare täktområde som utvecklats till strövområde med höga artvärden. I det regionala naturvårdsprogrammet 1997 hade området klass 2 för höga rekreativa, landskapsbildsmässiga och biologiska värden. Samma klass gäller än idag ur ett biologiskt perspektiv.

Beskrivning

Området utgörs av en gammal grustäkt som delvis hyser en intressant vegetation och har flera småvatten och kärr med rik groddjursfauna. Särskilda botaniska värden har det som brukar kallas Käglinge ränna, som är en tydlig ränna mellan två jord- eller grusvallar och som i hela sin längd är fuktig i botten. Rännan har uppkommit genom grustäkt i samband med byggandet av kontinentalbanan Malmö-Trelleborg i slutet på 1890-talet. Området har vuxit igen med buskage och trädjungar under de senaste decennierna vilket har påverkat de tidigare värdena negativt medan andra tillkommit. I rännan växer flera orkidéer som kärrknipprot, skogsknipprot och tvåblad.

Biotopvärden

Grustäkt där kalkrikt grundvatten skapat en rik flora och sandiga marker med torrängsvegetation. Dammar och kärr.

Artvärden

Totalt ett 50-tal rödlistade arter har påträffats sedan 1990. Framför allt är det kärlväxter som klintsnyltrot (EN), ängssalvia (VU) och stor bockrot (EN). Bland insekterna finns bland annat sexfläckig bastardsvärmare (NT) och bredbrämad bastardsvärmare (NT). Den ätliga grodan (LC) är riklig i områdets dammar medan den riktiga rariteten är lökgroda (VU) som fortfarande höll

en population 2018. Tidigare har gröNFLäckig padda (VU) och strandpadda (NT) funnits i området men de är troligen utgångna liksom sandödlor (VU). Fortfarande finns större vattensalamander (LC) och mindre vattensalamander (LC). Bland fåglarna kan nämnas buskskvätta (NT), ärtsångare (NT) och backsvala (VU) som ses regelbundet i området. Två fladdermusarter, nordfladdermus (NT) och brunlångöra (NT) finns noterade från området.

Ekologiska samband

Området ligger relativt isolerat i odlingslandskapet men det finns spridningsmöjligheter söderut till Arrie-området och norrut via golfbanan till torrängskullar och vägrenar i landskapet. Delar av marken är stödhabitat till värdekärnor för gräsmark i GI:s planeringsunderlag. Norra delen ingår i en värde-trakt för ädellövträd i öppna landskap.

Förutsättningar för bevarande

Röjning av buskar och sly samt störning av marken för att gynna ruderalmarksflora och sandlevande insektsarter.

Status

- Kommunalt naturområde.

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur.
- Kraft, J. 1982. Käglinge rekreationsområde. Florainventering 1981–82. Malmö kommun.
- Loman, J. 2007. Grodbarriär med tunnlar vid Sofiedals golfbana, Malmö. Funktion samt inventering av den lokala groddjursfaunan på och vid golfbanan samt i Käglinge naturområde. Malmö kommun.
- Malmö kommun. 2012. Naturvårdsplan för Malmö stad.
- Malmö kommun. 2022. Käglinge naturområde. Malmö kommuns hemsida.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Rydell, J och Eklöf, J. 2019. Inventering av fladdermöss i Malmö stad 2019. Rapport till Malmö kommun.
- Wirén, M. 2006. GröNFLäckig padda *Bufo viridis* i Sverige. Utvärdering av utförda artbevarande åtgärder (1994–2005), förslag om framtida åtgärder samt artens tidigare och nuvarande förekomst. Rapport till Länsstyrelsen Skåne och Naturvårdsverket.

MAL007 Käglinge hästbacke (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Välbevarad torrängsflora i ett i övrigt nästan helt uppodlat landskap. Förekomst av ett flertal rödlistade arter motiverar klassningen.

Beskrivning

Mellan Arriesjön och Oxie ligger en åssträckning med sandiga backar där de brantare partierna aldrig har odlats upp och där en artrik ängs- och betesflora har bevarats. Idag betas området huvudsakligen av hästar och en del buskage har etablerats på kullarna. Floran är artrik med karaktärsarter som backsippa och jordtistel.

Biotopvärden

Torrängsbackar med hävdgynnad flora och lång hävdkontinuitet.

Artvärden

Totalt har ett 20-tal rödlistade arter påträffats under 2000-talet med bland annat sommarfibbla (NT), mörk solvända (VU) och ljus solvända (NT). Insektslivet är också artrikt med bl.a. bredbrämrad bastardsvärmare (NT) och sexfläckig bastardsvärmare (NT), ängsmetallvinge (NT) samt flera sällsynta skalbaggar såsom heddyngbagge (NT). Bland fågelarterna kan nämnas gulsparv (NT) och raphöna (NT).

Ekologiska samband

Området utgör en värdekärna för gräsmark i GI:s planeringsunderlag och ligger emellan två andra värdekärnor. Arrie strövområde är den ena och där finns också sandiga marker med torrängsflora och ett rikt insektsliv. De korta avstånden mellan områdena möjliggör genetiskt utbyte och samspel mellan populationerna.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd och ingen gödsling. Återkommande röjningar och buskage och mer varierat betestryck vore gynnsamt.

Status

Inget.

Referenser

- Malmö kommun, 2012. Naturvårdsplan för Malmö stad.
- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Petersson, L. 2014. Vegetationsförändringar i en sydvästskaansk naturbetesmark. Kärnväxter som indikatorer på miljöförändringar. Lunds universitet.

MAL008 Lernacken (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Unika kalkhedar med rik flora och fauna. Förekomst av ett flertal rödlistade arter motiverar klassningen.

Beskrivning

Hela området utgörs av kalkhaltig utfyllnad som har skapat förutsättningar för en rik flora och fauna. Norra delarna är igenväxande med hagtorn och havtorn men landskapet blir mer öppet ju

längre söderut man kommer. I området finns flera småvatten som hyser en stor population av grönfläckig padda. I området finns gott om blottade branter som utgör hemvist för en stor population av sandödlan.

Biotopvärden

Gräshed på kalkrik mark. Strandområden och våtmarker samt dammar.

Artvärden

Totalt har 118 rödlistade arter påträffats sedan 1990. Av dessa är 21 kärlväxter, en mossa, 13 insekter, två paddor, en ödla, en fisk och resten fågelarter. Floran är artrik med arter som dansk iris (VU), sommarfibbla (NT), slätterfibbla (NT), stallört (NT), ängsskära (NT), piggtistel (NT) och vanlig backruta (NT). Bland mossorna påträffas smal toffelmossa (VU). Rödlistade insekter är bland annat kungsljuskapuschongfly (EN), svartklintsblomvecklare (VU), vitt stråfly (EN) och sexfläckig bastardsvärmare (NT). Grönfläckig padda (VU) och strandpadda (NT) har blivit inplanterade och verkar ha etablerat sig i dammarna i området och på torra partier finns sandödlan (VU). Fågelfaunan består bland annat av ängspiplärka, svart röstjärt (NT) och buskskvätta (NT).

Ekologiska samband

Området ligger nära både Limhamns kalkbrott och Klagshamnsudden med liknande naturtyper och artsammansättning. Bunkeflo strandängar länkar samman Lernacken med Klagshamnsudden och ingår i samma värdestrakt för gräsmark i GI:s planeringsunderlag. Området ingår också i värdestrakt för ädellövträd i öppna landskap.

Förutsättningar för bevarande

Igenväxningen måste hejdas för att ge förutsättningar för den kalkgynnade kärlväxtfloran, den rika insektsfaunan samt grod- och kräldjuren.

Status

- Delar av området ingår i Bunkeflo strandängar naturreservat (2007).
- Delar av området är av riksintresse för naturvården Måkläppen-Limhamnströskeln (2000).
- Utvidgat strandskydd längs kusten (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Green, M. 2016. Inventering av strandängsfåglar. Sammanställning av resultat för västra Skåne och Vombsänkan 2012. Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Skåne. 2021. Naturreservat Bunkeflo strandängar. Länsstyrelsen Skåne hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur.
- Malmö kommun. 2012. Naturvårdsplan för Malmö stad.
- Malmö kommun. 2007. Beslut om bildande av naturreservatet Bunkeflo strandängar.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.

- Wirén, M. 2006. Grönfläckig padda *Bufo viridis* i Sverige. Utvärdering av utförda artbevarande åtgärder (1994–2005), förslag om framtida åtgärder samt artens tidigare och nuvarande förekomst. Rapport till Länsstyrelsen Skåne och Naturvårdsverket.

MAL009 Husie mosse (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga artvärden och hög klassning i det kommunala naturvårdsprogrammet. I det regionala naturvårdsprogrammet 1997 gavs klass 3 men kunskapen om artvärdena har ökat sedan dess.

Beskrivning

Tidigare var området en del av det militära övningsområdet vid LV4 i Husie. De sandiga markerna hyste redan då en artrik sandmarksflora och fauna. Under slutet av 1990-talet skapades ett strövområde vid Husie mosse genom att en större våtmark grävdes fram i en fuktig sänka och att massor lades upp i ett kuperat landskap. Stigar anlades runt den 3,8 hektar stora sjön. Vid den gamla skjutbanan finns en sandödlepopulation. Kommunen har genomfört grävningar och andra åtgärder för att gynna den isolerade populationen. Området har en artrik flora med bl.a. majviva, ängsnycklar, ängsvädd, käringtand, hålnunneört, småborre och piggtistel. Här finns också den sällsynta arten kvarnvicker. Närheten till bostadsbebyggelsen gör också att det förekommer en hel del trädgårdsrymlingar i området, t.ex. bergnepeta, ballongblomma och honungsfacelia.

Biotopvärden

Sandiga gräsmarker, buskage, ungskog och en mindre sjö.

Artvärden

Totalt har 83 rödlistade arter påträffats sedan 1990. Bland dessa finns tio kärlväxter, en svamp, åtta insekter samt sandödlan (VU), ål (CR), tre däggdjur och ett 60-tal fågelarter varav en handfull häckar i området. Brun kärrhök häckar i området och pungmes (EN) har gjort häckningsförsök.

Ekologiska samband

Området ligger relativt isolerat i kanten av Malmö stad men har möjligtvis spridningssamband upp till Bulltoftafältet i norr och Käglinge rekreationsområde i söder. Sandödlepopulationen saknar spridningsmöjligheter. Framtida utbyggnad av Malmö stad kommer att isolera området ännu mer. Området ingår i värdestrakt för ädellövträd i Öppna landskap i GI:s planeringsunderlag. Risebergabäcken är en limnisk spridningslänk.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt hävd genom bete och slåtter med återkommande störning för att gynna sandlevande arter. Vidmakthålla spridningssamband i landskapet.

Status

- Kommunalt naturområde.

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020
- Malmö kommun. 2012. Naturvårdsplan för Malmö stad.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Regné, A. 2017. Tätortsnära naturvård - exempel från en sandödlepopulation i Malmö. Lunds universitet.
- Rydell, J och Eklöf, J. 2019. Inventering av fladdermöss i Malmö stad 2019. Rapport till Malmö kommun.

MAL010 Öresund (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Grundområde med sandbotten och ålgräsängar samt hårbottenar med norra Europas största sammanhängande blåmusselbank.

Beskrivning

Det kustnära havsområdet söder om Malmö utgörs av ett stort grundområde ner till 10 meters djup. Botten består av sand, grus och sten. Området utgör en värdegrund för ålgräs som förekommer fläckvis ner till 8–9 meters djup samt för omfattande blåmusselbankar. Enligt uppgift 2011 uppskattas blåmusselbankarna till 72 kvadratkilometer med 33 miljarder musslor som väger sammanlagt 200 ton. Området är ett viktigt lek- och uppväxtområde för fisk. De grundområden som blottas vid lågvatten är av stor vikt som födosöksplats och rastplats för vadarfåglar. Natura 2000-naturtyper som sandbankar, blottade ler- och sandbottenar samt rev förekommer.

Biotopvärden

Grundområde med ålgräsängar, makroalgsamhällen och blåmusselbankar som ger ett högt biotopvärde.

Artvärden

Området hyser en artrik marin fauna med arter som torsk (VU), smörbultfiskar, plattfisk, blåmusslor, sjöfågel, sjöstjärnor, simpbor, tumlare med flera.

Ekologiska samband

Området har spridningssamband med andra grunda havsområden i Öresund.

Förutsättningar för bevarande

Viktigt att bottenarna hålls intakta och att vattenkvaliteten inte försämras. Trålningsförbudet är viktigt för områdets värden liksom för andra områden i Öresund.

Status

- Liten del överlappar med Bunkeflo strandängar naturreservat (2007).
- Nästan hela området är av riksintresse för naturvården Måkläppen-Limhamnströskeln (2000).
- Delar av kusten omfattas av utvidgat strandskydd (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Skåne. 2020. Grön infrastruktur i Skåne – nulägesbeskrivning.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur.
- Malmö kommun. 2012. Naturvårdsplan för Malmö stad.
- Malmö kommun. 2007. Beslut om bildande av naturreservatet Bunkeflo strandängar.
- Öresundsvattensamarbetet. 2002. Öresunds bottenfauna. Öresundsvattensamarbetet.
- Öresundsvattensamarbetet. 2006. Öresunds vegetation. Öresundsvattensamarbetet.
- Öresundsvattensamarbetet. 2007. Fisk i Öresund. Öresundsvattensamarbetet.